International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2023; 9(1): 152-155
© 2023 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 01-10-2022
Accepted: 05-11-2022

Dr. Basthyam Pais
Department of Kannada,
St. Philomena College, Puttur,
Mangalore, Karnataka, India

Corresponding Author:
Dr. Basthyam Pais
Department of Kannada,
St. Philomena College, Puttur,
Mangalore, Karnataka, India

ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳು

Dr. Basthyam Pais

ಪೀಠಿಕೆ

ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳು

ಜೀವನ ಒಂದು ಹೋರಾಟವಾಗಿರುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಗಳು–ಉತ್ಸವಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣಬರುವುದಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಲ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶ ಗಣನೀಯವಾದುದ್ದು.
ಪುತ್ತೂರಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜೀವನನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಹರತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭೂತಾರಾಧನೆ, ನಾಗಮಂಡಲ, ದಕ್ಕೆಬಲಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.
ಪರಬಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಚಾಂದ್ರ ಯುಗಾದಿಯಿಂದ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ವರಿಗೆ ಇದು ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ. ಸೌರಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸೌರಯುಗಾದಿ (ವಿಷು) ಹೊಸವರ್ಷದ ಆರಂಭ. ಇವು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷದ ಆರಂಭ ವರ್ಷವಿಡೀ ನಡೆಯುವುದರ ಶಕುನವಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದಿನ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಉಡುಪು–ಊಟಗಳಲ್ಲಿ ಶುಚಿರುಚಿಯಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಮನದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ವಿಧ ವಿಧ ಫಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ತರಿಗು, ಗೇರು, ಮಾವು, ಸೌತೆ, ತೊಂಡೆ – ಇತ್ಯಾದಿ ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳು) ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಆರತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದವರೇ ಈ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ 'ಕಣಿ' ಇಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಿರಿಯರೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯುಗಾದಿಯಂದು ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವುದರಿಂದ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಹಿರಿಯರು ಆ ದಿನ ಏನೂ ಹಣಖರ್ಚು ಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
ಹಿಂದೂಗಳು ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಣ ಶುಕ್ರವಾರವೆಂಬ ಪೂಜಾಚರಣೆ ಇದೆ. ಈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ್ತಿಲನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಹೂಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ವಿವಿಧ ರಂಗೋಲೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲು ರತ್ನ ಗಂಧಿ, ಹುರುಳಿ–ಹೆಸರುಕಾಳುಗಳ 'ಮೊಳಕೆ' ಹೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯ ತುಳಸೀಪೂಜೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶುಕ್ರವಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಹೂಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿರುವ ಇಷ್ಟ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೋಣ ಶುಕ್ರವಾರವಾಗಿಯೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಸದ ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ರತ ಆಚರಿಸುವುದಿದೆ. ಒಪ್ಪೊತ್ತು ಊಟ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಂದು ಮಾಂಸಾಹಾರ ವರ್ಜ್ಯ, ಕೊನೆಯ ದಿನ ಹೊಸ್ತಿಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಹಿಭಕ್ಷ್ಯ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾರೆ.

1. **ಆಟಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆ** : ಸೋಣದ ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳಾದ 'ಆಟಿ'ಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಮವಾಸ್ಯೆಯನ್ನು 'ಆಟಿಅಮವಾಸ್ಯೆ' (ಆಟಿದಅಮಾಸೆ)ಯೆಂದು ಕರೆದು ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುವಕ್ರಮ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 'ಸಪ್ತಪರ್ಣ'ದವನ್ನುವ ಮರದ (ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲೆದ ಮರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ). ಚಕ್ಕೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅದರರಸವನ್ನು ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳು, ಅಜವಾನ (ಓಮ) ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದು ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ಔಷಧಿ. ಈ ಮರದ ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಗುದ್ದಿಯೇ ತೆಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಇದೆ. ಇದರ ಕಾವು ಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ತರಿಗಿನಕಾಯಿ ಹಾಕಿದಗಂಜಿ ಮೊದಲಾದ ತಂಪು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಣ್ಣುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ದಿನ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುವವರು ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಿತೃತರ್ಪಣವೂ ಈ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

2. **ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ:** ನಾಗರಪಂಚಮಿ ಸರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಹಬ್ಬ, ನಾಗಾರಾಧನೆ ಪುರಾತನವೂ ಬಹುವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. 'ನಗುನಗುತ್ತಾ ಬಂತು ನಾಗರಪಂಚಮಿ' ಎನ್ನುವ ನಂತೆ. ಬಹುಶಃ ನಾಗ ಒಂದೇ (ಗೋವು ಬಿಟ್ಟರೆ) ಸಜೀವವಾದ ದೇವರು. ಆಗಾಗ ದರ್ಶನಕೊಡುವ ದೇವರು. ಬಕ್ತರಿಗೆ ಪಾಲಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಲೂ ಬಲ್ಲ ದೇವರು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾಗನ ಆವಾಸ ಹುತ್ತಕ್ಕೂ, ನಾಗನ ರೂಪವಿರುವ ಕಲ್ಲಿಗೂ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ನಾಗವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ (ನಾಗಕಲ್ಲು) ಹಾಲು ಅಥವಾ ಸೀಯಾಳ (ಎಳನೀರು) ಎರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತನು ಎರೆಯುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿಯ ದಿನ ಎಲ್ಲ ಮನೆಯವರೂ ತನು ಎರೆಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ 'ನಾಗಬನ' ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರರು ಇಂಥವರ ಬನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಶ್ವತ್ಥಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲೂ ನಾಗಬನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾಗಬನದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅಗೆಯಬಾರದು. ನಾಗರಪಂಚಮಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೆಯ ಹಬ್ಬ. ಅಂದು ಸಿಹಿತಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದುಕ್ರಮ. ಮುಳ್ಳ ಸೌತೆಕಾಯಿಕಡುಬು, ಅರಸಿನ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಕಡುಬು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು.

3. **ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ:** ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ (ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ) ಎಲ್ಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಆ ದಿನ ಭಕ್ತರು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ಗೀತಾ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಡೆಯುವ 'ಮೊಸರುಕುಡಿಕೆ' ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು.

4. **ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬ:** ಬಹುವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿ. ಇದು ಮೂರು ದಿನ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಬ್ಬ. ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಿ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನ-ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು. ಮೊದಲ ದಿನವೇ ಹಂಡೆಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗಟೆ ಬಾರಿಸಬೇಕು. ಹಂಡೆಗೂ ಹೂವಿನ ಹಾರಕಟ್ಟಿ ಸಿಂಗರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಚಂದ್ರೋದಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈ ಕೈಗೆಲ್ಲಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮುದುಕರು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಂಜೆಯೇ ಸ್ನಾನ ಪೂರೈಸುವುದಿದೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಮವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ಅದೇ ದಿನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೀಪಾವಳಿ. ಪ್ರತಿಪದೆಯಂದು ಗೋಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೋಪೂಜೆಯಂದು ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಹಸು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಆಕಳುಗಳಿಗೂ ಪೂಜೆ ಸಲುತ್ತದೆ. ಅ ದಿನ ಎಲ್ಲ ಹಸು ಕರುಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂಡೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯಂದು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಧಾನ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯಂದುಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು, ಅಂಗಡಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ದೀಪಗಳ ಮಾಲೆಯಿಂದ, ತಳಿರುತೋರಣ ಗಳಿಂದಸಿಂಗರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಪಟಾಕಿ ಮದ್ದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಗೂಡು ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಮವಾಸ್ಯೆಯ ದಟ್ಟಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಣತೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತವೆ.

ದೀಪಾವಳಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ, ದೀಪಾವಳಿಯ ಮೊದಲೇ ಬತ್ತದಕೊಯ್ಲು ಆಗಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ರಾಶಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯ ಎಣ್ಣೆ ಸ್ನಾನರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆರೈತರುಗೋಪೂಜೆಯ ದಿನ ಹಸುಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೃಷಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಟ್ಟಿ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ (ನೊಗ, ನೇಗಿಲುಇತ್ಯಾದಿ)ಪೂಜಿಸಿ(ಆಯುಧಪೂಜೆ) ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ತಿಂಡಿತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗೂ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಜೆ. ಬೇಯಿಸಿದ ಬತ್ತ ಇಡಬಾರದು. ಭೂಮಿಅಗೆಯಬಾರದು, ಎಂದರೆ ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯರೈತರಿಗೆ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಭಾಗ ಬಲೀಂದ್ರನನ್ನುಕರೆಯುವಕ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ. ಬಲಿಪಾಡ್ಯದಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಮೊದಲಿನ ದಿನವೂ ಸೇಂದಿಂತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಾಮನನಿಂದ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬಲಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ನಂಬಿಕೆ.

5. **ಕೆಡ್ಡಸ (ಕೆಡ್ಡೆಸ):** ತುಳುವನಾಡಿನ ರೈತವರ್ಗದ ಹಬ್ಬ, ಇದನ್ನು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕರ ಮಾಸ 27ರಿಂದ ಕುಂಭ ಸಂಕ್ರಮಣದವರೆಗೆ, ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಎಂಟನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿದೇವಿ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುವಳೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ. ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು, ಭೂಮಿಗೆತಮ್ಮ ನೊಗ ನೇಗಿಲು ಇತರ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಗಲಿಸಲೂ ಕೂಡದು, ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಮೊದಲ ದಿನ 'ಕುಡಾರಿ' ಎನ್ನುವ ತಿನಸು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಕುಡು=ಹುರುಳಿ, ಅರಿ=ಅಕ್ಕಿ) ಅಕ್ಕಿ, ಹುರುಳಿ ಮತ್ತುಕಡಲೆ ಹೆಸರು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹುರಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ, ಗೋಟುತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಬೆರೆಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೆರೆಸಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಿದೆ. ಮೊದಲ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ವಿಧವಿಧವಾದ ತಿನಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಂಭ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಭೂಮಿ ದೇವಿ ಸ್ನಾನಗೈದು ಶುಚಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಎಣ್ಣೆ, ಸೀಗೆ, ಅರಸಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಹೂ, ಕರಿಮಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಾಳೆ ಎಲೆ ತುದಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

6. **ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ:** ಚಾಂದ್ರಮಾನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೊನೆಯ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿ. ಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ಉಪವಾಸ ಜಾಗರಣೆಇದೆ. ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆಆದ ಮೇಲೆ 'ಫಲಹಾರ' ಮಾಡಬಹುದು. ರಾತ್ರಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮನೆಯವರನ್ನು ಎಚ್ಚರವಿರಿಸುವ ಒಂದು ಕ್ರಮ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಯುವಕರು ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲ್ಲೆಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಆಮೇಲೆ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಯಾರುಯಾರದೋ ಮನೆಯ ಹೊಂಗಿರುವ ಏನೇನೋ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇತರ ಇನ್ಯಾರದೋ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ತಂದದ್ದನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಬಳಸದಿರುವ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಕಲ್ಲು ಇರಿಸುವಂತ ಉಪಟಳ ಮಾಡುವುದಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ಯುಗಾದಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಆಟಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ ಹಾಗೂ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆಯಾ ಹಬ್ಬಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ-ನೆಮ್ಮದಿ, ಆರೋಗ್ಯ-ಐಶ್ವರ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು ದೇವರಿಂದತಮಗೆ ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ಈ ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು, ಬದುಕಿಗೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರೈಸ್ತರ ಹಬ್ಬಗಳು

1. **ಕನ್ಯೆ ಮರಿಯಮ್ಮಳ ಜನ್ಮದಿನ:** ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 8ರಂದು ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದ ಆದಿನದವರೆಗೆ

ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಗರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಮರಿಯಮ್ಮನ ಸ್ತ್ವಾತಕೋರಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಹರಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಹಾಡುವ ಹಬ್ಬ ಎಂದೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಪೈರಿನ ಹೊಸ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರತಿಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೆನೆಗಳಿಂದ ಕಾಳು ತೆಗೆದು ತರಿಗಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರವೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ಏಳು ಬಗೆ ಪಲ್ಯಗಳಿರಬೇಕು.

2. **ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬ:** ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 25 ರಂದು ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಚರ್ಚ್‌ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಚರ್ಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಗೋದಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಗರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಠಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಇದ್ದು, ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೂ ಹಂಚಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇಕ್ ಪ್ರಮುಖ ತಿಂಡಿ. ಇದನ್ನು ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಕೇಕ್ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂತಾಕ್ಲೋಸ್ ವೇಷಧಾರಿ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಕ್ರೈಸ್ತನ ಜನನದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಾರೆ.

3. **ಈಸ್ಟರ್ ಹಬ್ಬ:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬದಷ್ಟೇ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಬ್ಬ ಈಸ್ಟರ್. ಇದು ಗುಡ್‌ಫ್ರೈಡೇ ಆಗಿ ಮೂರನೇ ದಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಈ ಹಬ್ಬ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾದ ದಿನ. ಶುಭ ಶುಕ್ರವಾರ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತರನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂರನೆ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಪುನರುತ್ಥಾನಗೊಂಡು ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವರ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯಂದಿರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಬಂದು ಆ ಶಿಷ್ಯರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈಸ್ಟರ್ ಹಬ್ಬದಂದೂ ರಾತ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಬೈಬಲ್ ಪಠನವಿದ್ದು, ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಭ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಔತಣಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

4. **ಸಾಂತಮೇರಿ (ಸಾಂತ್‌ಮೇರಿ):** :ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಚರ್ಚಿನ ಸಂತರ ಜನ್ಮದಿನ ಎನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಹಬ್ಬ ಸಾಂತ್‌ಮೇರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಯಾಚರ್ಚಿನ ಸಂತರು ಜನಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಬರುವ ಹತ್ತಿರದ ಬುಧವಾರದಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಚರ್ಚಿನ ಸಾಂತಮಾರಿ ಆಚರಿಸುವಾಗ ಆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲೂ ಈ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ನೆಂಟರು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪೂಜೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಈ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಆದರೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ಯ ಮರಿಯಮ್ಮನವರ ಹಬ್ಬ, ಈಸ್ಟರ್ ಹಬ್ಬ, ಸಾಂತ್ ಮೇರಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಧನ್ಯತೆಯ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಿ ಬದುಕಿಗೊಂದು ಅರ್ಥ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಹಬ್ಬಗಳು

1 **.ಮೊಹರಮ್:** ಮೊಹರಮ್‌ನ ತಿಂಗಳು ಇಸ್ಲಾಮೀ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದುಃಖದ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊಹರಮ್ ಹತ್ತರಂದು ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಗ ಹುಸೈನ್‌ಕರ್ಬಲಾ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದರು[24]. ಅವರು ಹುತಾತ್ಮರಾದುದನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಾ ಮೊಹರಮ್ ಹತ್ತನ್ನು ದುಃಖದ ದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾದಿಯವರು ಮೊಹರ್ರಮ್ ಒಂಭತ್ತು ಮತ್ತು ಹತ್ತರಂದು ಉಪವಾಸವಿಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದು ಈ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಶೂರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ[25].
ಬಿಜಾಪುರವನ್ನು ಶಾಹಿ ಸುಲ್ತಾನರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಹರ್ರಮ್ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂತೆಂದು ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎಂ. ಇಚ್ಲಂಗೋಡುತಮ್ಮ ತುಳುನಾಡಿನ ಬ್ಯಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುತ್ತೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಹರಮ್‌ನ ಆಚರಣೆಯು ಬಿಜಾಪುರದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

2. **ಈದ್ ಮಿಲಾದ್:** ಈದ್ ಮಿಲಾದ್ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಈದ್‌ಮಿಲಾದ್ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಬೀಉಲ್‌ಅವ್ವಲ್ 12 ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನವಾಗಿದ್ದು ಇದೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರವಾದಿಯವರು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದರು[26]. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನದಆಚರಣೆಯು ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಜನನ ಮರಣವೆರಡನ್ನೂ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಇಡೀ ತಿಂಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾದಿಯವರ ತಿಂಗಳಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲೂದ್ ಪಠಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾರಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಮೌಲೂದ್ ಪಠಿಸುವುದರಿಂದ ದೇವನ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಪ್ರೀತಿಗಳಿಕ್ಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾರಿಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಗೀತೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲಾಗಿದೆ.

3. **ರಾತೀಬ್, ಝಿಕ್ರ್‌ಅಥವಾಸ್ವಲಾತ್‌ಮಿಲ್ ಶರೀಫ್:** ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಜನ್ಮ ದಿನದಂತೆ ಬಗ್ದಾದಿನ ಸಂತರಾದ ಶೇಖ್ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾದರ್ ಜೀಲಾನಿ ಯವರ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಗಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಮಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ[28]. ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ದೇವನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ರಾತೀಬ್ ಮತ್ತು ಝಿಕ್ರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿರುವ ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವಾಗಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತೀಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರಾತೀಬ್ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ರಾತೀಬ್ ಮತ್ತು ಕುತುಬಿಯ್ಯತ್ ಆಗಿದೆ. ಕುತುಬಿಯ್ಯತನ್ನು ದಫ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದಫ್‌ರಾತೀಬ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ[29]. ಪುತ್ತೂರಿನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲೂದ್ ಓದುತ್ತಾ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಊಟವನ್ನು ಹಂಚಿ ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿರುವ ಹರಕೆ (ನೇರ್ಚೆ)ಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ದೇವನ ಹಾಗೂ ಸಂತರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

4. **ಬರಾಅತ್:** ಬರಾಅತ್ ಎಂಬುದು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಅಬಾನ್ ತಿಂಗಳ ಹದಿನೈದನೇ ದಿನದಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹ್ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನೋಪಾಯಿಯಾಗಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತಹ

ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ದಿನ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ದಿನ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ನಂತರ ಉಪವಾಸಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರಃ ಯಾಸೀನ್ (ಕುರ್‌ಆನಿನ 36ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ), ಸೂರಃ ಫಾತಿಹ (ಕುರ್‌ಆನಿನ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಾಯ) ವನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ದೇವನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ದೀರ್ಘಗೊಳಿಸಲು ಅದೇ ರೀತಿ ತನಗೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅಗತ್ಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ (ದುಆ)ಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್ ಅಥವಾ ಚೆರಿಯ ಪೆರ್ನಾಲ್: ಈದ್ ಅಥವಾ ಪೆರ್ನಾಲ್ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ರಮ್ಜಾನ್ ತಿಂಗಳ ಉಪವಾಸದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಧವಿಧದ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ತುಂಬಾ ಸಡಗರದೊಂದಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈದಿನ ದಿನ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನ ಬಂಧು–ಮಿತ್ರರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು ಕ್ರಮ. ಈದಿನ ದಿನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ 2.6 ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಈದ್ ನಮಾಝ್ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೊದಲು ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಝಕಾತ್ ದಾನವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ಅರ್ಹ ಮುಸ್ಲಿಮನ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಪುತ್ತೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫಿತ್ರ್ ಝಕಾತ್ ಮಹತ್ವದ ಆಧಾರದಲ್ಲೇ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬದಂದು ಬಡವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಝಕಾತ್ (ಕಡ್ಡಾಯದಾನ) ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಡವರ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ.

6. ಈದುಲ್ ಅಝ್‌ಹಾ ಅಥವಾ ಬಕ್ರೀದ್: ಈದುಲ್ ಅಝ್‌ಹಾವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಕ್ರೀದ್ ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬಲಿಯ ಪೆರ್ನಾಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್‌ನಂತೆಯೇ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಫಿತ್ರ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಳ್ಳವರು ಕುರಿ ಮಾಂಸ, ದನದ ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ, ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಈದ್ ನಮಾಝಿನ ನಂತರ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ.
ಈದ್‌ಗಾಹ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈದುಲ್ ಫಿತ್ರ್‌ನಂತೆ ಈ ಹಬ್ಬದಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಕ್ರೀದ್ ಎಂದರೆ ಬಲಿದಾನದ ಹಬ್ಬವಾಗಿದ್ದು ದೇವನಿಗಾಗಿ ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಈ ಹಬ್ಬದ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ. ಈದ್ ನಮಾಝಿನ ನಂತರ ದೇವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ಇಸ್ಲಾಮಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾದಿ ಇಬ್ರಾಹೀಂ (ಅಬ್ರಹಾಂ) ತನ್ನ ಮಗ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾದಾಗ ಅದರ ಬದಲು ಆಡೊಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಂಡು ಅವರು ಪವಾಡ ಸದೃಶವಾಗಿ ಪಾರಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರವಾದಿ ಇಬ್ರಾಹೀಂರ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಬಲಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನೆನಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇವು ಒಂದು ಸಾಧನ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಕೊಂಕಣಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಜಾನಪದ – ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್, ಕಟಪಾಡಿ
2. ಹಾಡಿನ ಚೂಡಾಮಣಿ – ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ
3. ನುಡಿ ಸಿಂಗಾರ – ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
4. ಪರಿಮೆ – ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ – (ಸಂ.) ಬಿ.ಎಂ. ಇಚ್ಲಂಗೋಡು
5. ಬ್ಯಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಡ್ ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ – ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಸಾಕ್ ಅಗ್ನಾಡಿ